

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля
Юрій БІДЗІЛЯ

«*30*» *серпня* 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ТВОРЧА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.01 Українська мова та література
Освітня програма	Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма «Творчої практики» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова та література освітньої програми «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність».

Розробник: *Ігнатович Олександра Степанівна*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри української літератури**.
Протокол № 14 від 29 червня 2023 року

Завідувач кафедри Оксана КУЗЬМА

Схвалено науково-методичною комісією **філологічного факультету**.
Протокол № 8 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Василь ШАРКАНЬ

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 135	4-й	4-й
Вид підсумкового контролю: диференційований залік Форма підсумкового контролю: усний	Семестр:	
	8-й	8-й
	Індивідуальна робота:	
	95 год.	40 год.
	Самостійна робота:	
	40 год.	95 год.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою «Творчої практики» є **навчання** творчого й образного мислення, узагальнення та філософсько-психологічного осягнення проблеми для підкріплення навичок написання художніх творів (оповідання або поезії); **розвиток** творчого і критичного мислення, обізнаність із сучасними методами та технологіями наукового дослідження; **виховання** естетичного сприйняття і вияву творчого потенціалу, поштовху до продукування нових ідей.

Відповідно до освітньо-професійної програми, проходження практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, теорії та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов науково-дослідницької діяльності.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ПК 3. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ПК 4. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ПК 8. Здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно з сучасними вимогами та презентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом.

ПК 15. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПК 16. Здатність до організації ділової комунікації; здатність організовувати різні форми наукової, творчої, культурної та інших видів діяльності, які стосуються філології, редагування, літературної творчості.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами проходження практики «Творчої практики» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 13. Український літературний процес.

ОК 19. Теорія і практика літературної творчості.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Українська мова та література. Літературна творчість. Документознавство та інформаційна діяльність», проходження практики повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН 2
Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	ПРН 6
Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.	ПРН 8
Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	ПРН 14
Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів	ПРН 15
Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної	ПРН 18

спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.	
--	--

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження практики «Творча практика»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Уміє ефективно працювати й критично осмислювати інформаційні джерела, використовує їх для вирішення професійних завдань.	ПРН 2, ПРН 6
Розуміє специфіку мистецтва слова і володіє застосуванням його у професійній діяльності: у письмовій та усній формах (в різних жанрово-стильових виявах та регістрах спілкування).	ПРН 8, ПРН 14
Володіє навичками літературознавчого аналізу творів. Уміє працювати в команді.	ПРН 15, ПРН 18

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

Бази практики визначаються довгостроковими або короткостроковими договорами між університетом і підприємствами відповідної сфери всіх форм власності і є офіційною підставою для проходження практики здобувачів вищої освіти. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період самої практики або на термін до п'яти років з можливістю подальшої пролонгації на такий же строк.

Базами творчої практики є: кафедра української літератури, наукова бібліотека УжНУ, «Народний літературний музей Закарпаття» (філіал ЗОХМ ім. Й. Бокшая), Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка, комунальний заклад «Ужгородська публічна бібліотека» Ужгородської міської ради.

Здобувачі мають можливість завчасно самостійно пропонувати місце проходження практики за умови підписання короткострокового договору між університетом та підприємством. При цьому на підприємствах, обраних об'єктами практики, повинні працювати висококваліфіковані фахівці, які здатні створити відповідні умови здобувачам вищої освіти у здобутті професійних навичок.

Закріплення здобувачів за базами практики та призначення керівників від кафедри оформлюється наказом ректора.

Філологічний факультет має підписані короткострокові договори співпраці з підприємствами, що є базами практик:

«Народний літературний музей Закарпаття» (філіал ЗОХМ ім. Й. Бокшая),
Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка,
комунальний заклад «Ужгородська публічна бібліотека» Ужгородської міської ради.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ «ТВОРЧОЇ ПРАКТИКИ»

№ п/п	Вид та зміст роботи
1.	Обрання теми для художнього твору і підготовка до його написання (оповідання/новели або п'яти поетичних творів).
2.	Написання художнього твору (оповідання/ новели/ поезій).

3.	Написання рецензії на художній твір колеги.
4.	Написання звіту «Творчої практики» та підготовка документації.

7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОХОДЖЕННЯ «ТВОРЧОЇ ПРАКТИКИ»

№ п/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1.	Обрання теми для художнього твору і підготовка до його написання (оповідання/новели або п'яти поетичних творів).	1 тиждень
2.	Написання художнього твору	1–2 тиждень
3.	Написання рецензії на художній твір колеги	2–3 тиждень
4.	Написання звіту «Творчої практики» та підготовка документації	3 тиждень
	Загальна тривалість практики	3 тижні

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Організація практики: проводиться настановча нарада, на якій окреслюються завдання «Творчої практики». Зважаючи на те, що практика безпосередньо пов'язана із творчістю, розподіл часу на різні види робіт здійснює кожен здобувач самостійно. Керівник роздає щоденники практикантам і пояснює, як їх слід заповнювати, а також пропонує вести записи, які фіксують щоденну діяльність практиканта. Вказуються терміни виконання завдань практики.

З усіх поточних питань рекомендується звертатися до викладача в робочому порядку. Захист практики відбувається аудиторно (комісія: керівник від ЗВО та керівник від бази практики), аналізуються художні твори та рецензії, осмислюється феномен літературної творчості.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Загальні вимоги до оформлення звіту

У звіті здобувач фіксує щоденну діяльність на практиці, а також виникнення задуму, збирання матеріалів, хід написання твору, знайомство із доробком колеги, роботу над рецензією тощо. Також здобувач відображає труднощі в написанні художнього твору, який складник із завдань практики викликав найбільше занепокоєння та труднощі у творчому процесі. Практикант висловлює побажання та рекомендації щодо проходження «Творчої практики».

Порядок допуску звіту до захисту практик

До захисту творчої практики допускається здобувач, котрий підготував і здав на кафедру матеріали практики, які містять: написані твори (оповідання/новела, або п'ять поезій), звіт про проходження практики і щоденник проходження творчої практики. Якщо здобувач вже має інший літературний доробок (публікації або збірку), то доцільно додати його до матеріалів практики.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Диференційований залік з практики приймається у формі звітної конференції комісією викладачів кафедри.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно з якою максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту, і переводиться в оцінку за схемою:

Шкала ECTS	Диференційована шкала	Недиференційована шкала	Мінімальний бал – максимальний бал
A	Відмінно	Зараховано	90–100
B	Добре		82–89
C	Добре		74–81
D	Задовільно		64–73
E	Задовільно		60–63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35–59
F	Незадовільно		0–34

Для визначення рівня оволодіння здобувачами навчальним матеріалом та оцінювання їх академічних досягнень викладачі користуються узагальненими критеріями оцінювання:

90–100 балів A	Здобувач вільно володіє навчально-практичним матеріалом, успішно розв'язує завдання у стандартно-виробничих ситуаціях, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань.
82–89 балів B	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом у межах програми виробничої практики, проте у виконанні стандартно-виробничих завдань допускає неточності.
74–81 балів C	Здобувач володіє певним обсягом навчально-практичного матеріалу, здатний його реалізувати, проте допускає суттєві неточності в стандартно-виробничих ситуаціях.
64–73 балів D 60–63 балів E	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчально-практичного матеріалу, уміє використовувати одержані знання і уміння, проте допускає окремі помилки в стандартно-виробничих ситуаціях.
35–59 балів FX	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом поверхово й фрагментарно.
0–34 балів F	Здобувач не володіє навчально-практичним матеріалом.

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів:

№ п/п	Види роботи	Бали
1	Написання художнього твору/творів.	80
2	Написання рецензії.	15
3	Оформлення звітної документації	5

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Астрахан Н. І. Теорія літератури: основи, традиції, актуальні проблеми. Київ, 2021. 296 с.
2. Ференц Н. Теорія літератури та основи естетики. Ужгород, 2021. 105 с.
3. Орлова О.В., Орлов О.П. Основи літературознавства: тексти лекцій. Полтава, 2021. 134 с.

Допоміжна література

4. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. Львів, 2002.
5. Зборовська Н. Психологія і літературознавство: посібник. Київ, 2003
6. Ігнатюк О. Літературні портрети, Ужгород, 2013. 120 с.
7. Наєнко М. Художня література України: науково-популярний нарис. Київ, 2008.
8. Чендей І. Щоденники. Кн.І. Ужгород, 2021.
9. Чендей І. Щоденники. Кн.ІІ. Ужгород, 2021.
10. Наєнко М. Художня література України: науково-популярний нарис. Київ, 2008.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

11. Едгар Аллан По. Як писати оповідання. URL: <https://starylev.com.ua/blogs/edgar-allan-po-yak-pysaty-opovidannya>
12. Як написати оповідання. URL: https://brama.net.ua/write-story_4090/
13. Як написати оповідання. URL: <http://takprosto.pp.ua/4672-yak-napisati-opovidannya.html>